

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้มีจุดหมายที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนางานแนะแนวของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดบริการงานแนะแนวของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรีโดยมีขั้นตอนในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูแนะแนวหรือครูที่รับผิดชอบงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำนวน 276 คน ในปีการศึกษา 2549
2. กลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูแนะแนวหรือครูที่รับผิดชอบงานแนะแนวของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำนวน 162 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามจำนวนโรงเรียนและกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เกรจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ซึ่งวิธีการสุ่มตัวอย่างสุ่มจากครูแนะแนวหรือครูที่รับผิดชอบงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 แบ่งจำนวนประชากร คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง เกรจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) จากจำนวน 276 คน แบ่งประชากรออกตามเขตที่ตั้งได้ในเขตเทศบาล 40 คน และนอกเขตเทศบาล 236 คน

2.2 สุ่มตัวอย่างโรงเรียนในเขตเทศบาลได้ 27 คน โรงเรียนนอกเขตเทศบาลได้ 135 คน รวม 162 คน

3. แยกกลุ่มตัวอย่าง ตามประเภทโรงเรียนในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทโรงเรียนและเขตที่ตั้ง

ประเภทโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ในเขต	นอกเขต	รวม	ในเขต	นอกเขต	รวม
โรงเรียนประถมศึกษา	30	212	242	18	124	142
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา						
โรงเรียนมัธยมศึกษา	15	19	34	9	11	20
รวม	45	231	276	27	135	162

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับเขตที่ตั้ง โรงเรียน ประสิทธิภาพในการแนะแนว ความรู้ด้านการแนะแนว และประเภทโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดบริการแนะแนวของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราชินบุรี ใน 5 ด้าน คือ 1) การบริการศึกษารวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล 2) การบริการสารสนเทศ 3) การบริการให้คำปรึกษา 4) การบริการจัดวางตัวบุคคล 5) การบริการติดตามและประเมินผล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางพัฒนางานแนะแนว จากหนังสือ วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ แล้วนำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเรียบเรียงและสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมงานแนะแนว 5 ด้าน คือ 1) การบริการศึกษารวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล 2) การบริการสารสนเทศ 3) การบริการให้คำปรึกษา 4) การบริการจัดวางตัวบุคคล 5) การบริการติดตามและประเมินผล
3. นำแนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลต่าง ๆ ทั้งหมดมาสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาปัญหาการจัดบริการงานแนะแนวของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราชินบุรี
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว นำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขความเที่ยงตรงของเนื้อหา

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงนำเสนอคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แยกออกเป็นการทดสอบหาความเที่ยงตรง อำนาจการจำแนก และความเชื่อมั่น

1. ความเที่ยงตรง (Validity) การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นดำเนินการดังนี้

1.1 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขความถูกต้องของเนื้อหา

1.2 นำแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1.2.1 ดร.สมุทร ชำนาญ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2.2 ดร.ประชา อินัง อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2.3 ดร.สมศักดิ์ ลีลา ผู้อำนวยการโรงเรียนสาริตพิบูลบำเพ็ญ
มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2.4 นายศุภฤกษ์ เกษมสวัสดิ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.2.5 นายวินัย ทิทยานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวังตะเคียนวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี

1.3 นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการพิจารณา การตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่อประธาน และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้าย

1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูแนะแนวที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .33 ถึง .59 และหาความเชื่อมั่นของ

แบบสอบถามใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองแล้ว เสนอประธานคณะกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย และจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 นำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เพื่อขอความร่วมมือและอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้แก่ครูแนะแนวโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี

1.2 ขอนหนังสือส่งแบบสอบถามจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำนวน 162 โรงเรียน

1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 162 ฉบับ เดินทางไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี โดยส่งทางไปรษณีย์บางส่วน และส่งด้วยตนเอง พร้อมทั้งคอยรับแบบสอบถามกลับ เมื่อครูตอบแบบสอบถามแล้ว

1.4 ผู้วิจัยและ/หรือผู้ช่วยติดต่อขอความอนุเคราะห์รับแบบสอบถามคืน กรณีโรงเรียนที่ไม่สามารถตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนมากที่สุด

การจัดกระทำข้อมูล ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำนวน 162 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ พร้อมทั้งคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามจำนวน 162 ฉบับ จาก 162 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Best & Kahn, 1993, pp. 246-250) ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีปัญหาการจัดบริการแนะแนวมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีปัญหาการจัดบริการแนะแนวมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีปัญหาการจัดบริการแนะแนวปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีปัญหาการจัดบริการแนะแนวน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีปัญหาการจัดบริการแนะแนวน้อยที่สุด

3. เกณฑ์การแปลความหมาย แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ นำมาเทียบเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ปัญหาการจัดบริการแนะแนวมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ปัญหาการจัดบริการแนะแนวมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ปัญหาการจัดบริการแนะแนวปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ปัญหาการจัดบริการแนะแนวน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ปัญหาการจัดบริการแนะแนวน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 นำข้อปัญหาที่ได้จากแบบสอบถามมาทำเป็นข้อคำถามปลายเปิด ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านแนะแนว จำนวน 15 ท่าน เสนอแนวทางแก้ปัญหาแล้วนำมาสรุปเป็นแนวทางเพื่อแก้ปัญหาด้านการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีต่อไป ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. นายสมคิด ศิริศรี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี
2. นายชัยกร มีวิริยกุลศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี
3. นายบัณฑิต สุขวิสัยศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี
4. นางลัดดาวัลย์ แก้วเมฆ อาจารย์ 3 โรงเรียนบ้านหนองหอย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี
5. นางกรรณิ ตั้งห์แก้ว อาจารย์ 3 โรงเรียนอนุบาลกบินทร์บุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี
6. นายคมสัน งามสนอง ผู้อำนวยการโรงเรียนบางเตย อำเภอบ้านสร้าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี
7. นายสุวิทย์ ไชยฤทธิ์ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี
8. นางสุนันทา มีชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองสิบสอง
อำเภอกบินทร์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี
9. ศศ.ดร.ประภคติ พูลพัฒน์ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
กรุงเทพมหานคร
10. ดร.ประชา อินัง ภาควิชาการศึกษาแนะแนวและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี

11. ผศ.ดร.ระพิน ฉายวิมล ภาควิชาการศึกษาแนะแนวและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี
12. ผศ.ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ ภาควิชาการศึกษาแนะแนวและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี
13. นายสุนันต์ พยัคฆ์ฤทธิ์ หัวหน้าสำนักงานเกษตรอำเภอนาคี อำเภอนาคี
จังหวัดปราจีนบุรี (ผู้ปกครอง)
14. พท.ปรีชา เจียวขจร สำนักงานฝ่ายอำนวยการทหาร
กองบัญชาการกองอาสารักษาคืนแดน
กรุงเทพมหานคร (ผู้ปกครอง)
15. ว่าที่ รต.สุนทร หินจัน ครูชำนาญการโรงเรียนบ้านวังคินสอ อำเภอกบินทร์บุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี (ผู้ปกครอง)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้และตรวจสอบให้คะแนนแล้วไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยเลือกวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและสมมติฐานการวิจัย คือ

1. วิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามเขตที่ตั้ง ประสิทธิภาพในการแนะแนว ความรู้ด้านการแนะแนวและประเภทโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. การทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามเขตที่ตั้ง สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t -test)
3. การทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามประสิทธิภาพในการแนะแนว สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t -test)
4. การทดสอบสมมติฐานที่ 3 ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามความรู้ด้านการแนะแนว สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t -test)
5. การทดสอบสมมติฐานที่ 4 ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามประเภทโรงเรียน สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t -test)

6. วิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี วิเคราะห์โดยนำปัญหาที่สำคัญแต่ละด้านมาสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
สถิติที่ใช้คือ ความถี่

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University